

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Vidékre postán szállva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

A vörös-ököl.

Írta: Prohászka Ottokár dr.

Még nem élvezzük a szociáldemokrata törvényhozást, de a szellemével s szellemes organumával, a vörös-ököllel már már ismerkedünk. Akár a szociáldemokrata hittérítést, akár a szakszervezkedést nézzük, előtérben nem az ige hatalma s a szabad elhatározás, hanem a kényszer és a terror áll. Természetesen a szociáldemokrácia is a tudomány elfogulatlanágából s a hírhedt „Voraussetzungslosigkeit“ tiszta napsütéséből való s mint ilyen szinzigazságokat állít fel, melyeket tagadásba venni nem szabad.

A megbüvölt tömegek ez „igazságokat“ buta gondolatlanlansággal nézik, mint az indiánok a szörnybálványokat. Elhiszik azokat, mert így illik az igazi öntudatosokhoz. Különben is üdvös azokat elhinni, ha nem is az örök üdvösséget ígérk érte. E dogmákról nem azt mondják, hogy aki nem hisz, az elkarhozik, hanem azt, hogy aki nem hisz, az majd megpuhítottatik s aki az üdvösség ez aklába nem kívánczik, azt majd beterelelik vagy éhenhalatják. Ezt a sok szép szabadságot nem annyira mondják, mint inkább megtapasztaltatják; mert ha a mondatást vesszük, az egészen másképp hangzik, úgy t. i., hogy „a szociáldemokrácia nem felekezeteskedik“ no meg úgy, hogy a „vallás magánügy“. E mondatás a valóság közt csak az a különbség van, ami a hazugság s az igazság közt.

Ismerjük ezt a hangot: „a vallás magánügy“ s más e féle frázisról, — írja egy napilapunk — ezt hirdetik a profánok számára a szabadkőművesek, a keresztény balekmunkások számára a szociáldemokraták, a nők számára a feministák. És sok a gimpli, mely lépvezzeszükre száll. A praxisban pedig akként fest ez az elv, hogy

sajtójukban s a parlamentben követelik a vallásoktatás eltörlését, az egyház és az állam teljes szétválasztását, a katolikus intézmények megrendszabályozását. A munkásokat állandóan vallástalan elveikkel maszlagolják, a pa-

pot elmarják a haldokló ágya és a halott koporsója mellől s a „Népszavá“-ban, a magyar nemzet elbetyárosodásának e vezető „piszoklapjában“ ügyészi közbelépés után kiabáló istenkáromlásokkal terjesztik a „felvilágosodást“.

Előrehaladunk Venetiában.

Velence tartományában a csata tovább tart. Wurm báró vezérezredes hadserege számos helyen tért nyert. Déli szárnya szívós küzdelemben elérte a Fosetta-csatornát. József főherceg vezérezredes a Montello-területen sikereit kiépítette. Olasz ellentámadások meghiusultak. A három harci napon ezen a területen 78 olasz ágyut szállítottunk be, köztük sok nehéz ágyut. Az ellenesség a Brenta mindkét oldalán ismételt hiába rohant neki új állásainknak. Épp oly eredménytelenül folyt le az Asiagótól délre több angol támadás.

A foglyok száma 30,000-re emelkedett, a zsákmányolt ágyuké több mint 120-ra. A zsákmányolt aknavetők és gépfegyverek száma és egyéb zsákmányolt hadianyag még eddig nincs megszámlálva.

A vezérkar főnöke.

Küszöbön a béketárgyalások

Zürich, junius 19. A svájci ujságok párisi jelentések alapján komolyan foglalkoznak küszöbön álló béketárgyalások lehetőségével. A „Züricher Post“ megállapítása szerint az idő megérett arra, hogy felelős tényezők komolyan vizsgáljanak meg a békeközvetítésre és együttes béke elérésére vonatkozó minden lehetőséget. A Züricher Morgenzeitung úgy véli, különös figyelmet érdemel az, hogy ezuttal Párisban hangzik el az első szó a békéről. A Berner Intelligenzblatt kiemeli, hogy Franciaország békeakarata most az egész világ előtt kezd megnyilatkozni.

Kiűrik Páris külvárosait.

Zürich, junius 19. A Gazette de Lauzanne jelentése szerint Páris védelmére kirendelt bizottság elhatározta a külvárosok lakosságának eltávolítását s Dél- és Közép-Franciaországba való elhelyezését. Azt tervezik, hogy a főváros nem kombattáns lakosságát júliusban távolítják el, mert Páris védelmi állapotba helyezkedik.

Orosz-lengyel postaforgalom.

Bécs, junius 19. Varsói jelentés szerint Oroszország és Lengyelország között megindult a közvetlen postaforgalom.

Ostromállapot Irországban.

Bécs, junius 19. Svájci ujságok értesülése szerint Dublinban tizen négy ír grófságra kihirdették az ostromállapotot.

Meghíusult a francia ellenoffenzíva.

Berlin, junius 19. A Daily Telegraph párisi levelezője távirati uton elküldte lapjának a parlament részéről a frontraküldött annak a bizottságnak a jelentését, amely a franciák kudarcba fullt ellenoffenzívájának idején a harctéren volt. A jelentésből kitűnik, hogy a semmibe vesztett francia támadást a legnagyobb stíli ellenoffenzívának szánták. A tüzégi előkészítés rövid ideig tartott ugyan, de a politikusok állítása szerint rettenetes erejű volt s hét kilométernyi mélységben irányult a német vonalak ellen. A támadást, melyet számos tank támogatott a franciák elithadosztályai hajtották végre.

Tüzőrharc a flandriai harctéren.

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az ellenséges tüzéség a flandriai szakaszon a Lys mindkét oldalán, valamint Arras és Albert között élénk tevékenységet fejtett ki. Alberttől délnyugatra az ellenség heves tüzzel való megrohanása után éjfél tájban támadott. A támadást visszavertük és foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadcsoportja: Noyontól délnyugatra és az Aisnetől délre az esti órákban feléledt a tüzéségi tevékenység. Az Aisnetől északra és Chateau-Thierrytől északnyugatra visszavertük az ellenség részleges előretöréseit.

Ludendorff,
első főszállásmester.

Briand nem lesz Clémenceau utóda

Bécs, jun. 19. Zürichből táviratozzák: Párisi lapok szerint Briand kijelentette, hogy nem is gondol arra, hogy Clémenceau lemondása esetén ennek örökébe lépjen.

Országgyűlési Értesítő.

— Műtrágyakereskedő, mint Fémközpont igazgatója. — A 32. csoport fölmentettjei. —

Abrahám Dezső képviselőházi beszédéből.

A fémközpont, ez egy nagyon bájos, kedves érdektársaság. Mikor azt a fémközpontot megalakították, gyönyörű idea lebegett a szervező emberek előtt: ennek jóvedelmét a hadiözvegyek és aravák javára óhajtják fordítani. Hátnézünk meg, hogy a hadiözvegyek és a hadiárvák hogyan járnak.

Ennek igazgatója lett egy volt fakereskedő, illetőleg műtrágyakereskedő; ezek szerint a fémhez igen jól kellett, hogy értsen. Azonkívül egy egész családi ekszpozíció létesült a fémközpont keretében. Az egyik lett cégvezető a másik anyagkezelő, a harmadik anyagkiutaló. Ezek vagy sógorok voltak, vagy testvér, vagy vő, vagy apa. Azonban természetesen belátták, hogy a fakereskedő és műtrágyakereskedő mégsem tud a fémekkel foglalkozni, rájöttek, hogy jobb lenne azt hozzátó kezeknek albéreltetni. Hála Istennek, nálunk még mindig akadnak jó üzletre vállalkozók és ilyen albérlők is jelentkeztek. Jelentkezett pedig egy héttagu, ócskavasas, rongy- és csontkereskedőkből álló alvállalat, a Kohn S. M., Reichenfeld és Társa, Leimdörfer és Wig, Ringer és Kalmár, Abeles Emil, Waldhauser A. G. és Deutsch Ignác urak.

(Fényes László közbeszól: Ezeket véreznék a magyar bakák!)

Ezek már igazán kezdtek valamit érteni a fémkezeléshez. Ezek az urak 28 hónap alatt — amikimutatható — nem kevesebb, mint 3 millió koronácskat szedtek lassankint össze. A tiszta haszonból, dacára annak, hogy 2% volt megállapítva, 6%-ot fizettek. Azonkívül, amit említettem, a), b), c), és különféle főcsoportjuk volt, és még alapítottak 32 különféle alscsoportot, nem tudom, vajjon nem háboru ehenes érzelmeikből kifolyólag, hogy minél több felmentettel sikerüljön az alscsoportokban elhelyezni.

Amint megállapították: „ez a központ egyenesen közérdek ellenesen működött”. A beküldött vörösréz helyett még véletlenül sem mutattak ki mást, mint sárga rézet, a mely természetesen sokkal olcsóbb. Hogy a differenciával mit csináltak, azt nem kutatom, az nem az én hivatásom. A legértékesebb fémeket, például az alumíniumot, a nikelt, egyszerűen nem vették tudomásul, hanem mint közönséges fémeket kezelték és fizették azt, amit beszállítottak, mert a fémközpontba mindent be kellett szállítani, elvitték még a gyermekek kanálát is, ha véletlenül rézből volt.

Elvitték a permetezőket is, dacára annak, hogy nem kellett volna beszélni és ahelyett, hogy kilógrammonként 4 K 50 fillérjével fizették volna ezeket, sohasem kilógrammonként, hanem darab számban fizették és számolták el, a differenciákat pedig ismeretlen célokra fordították.

Még az időjárás is közreműködött a javukra. Pl. ott van Weisz Mantréd féle eset, amikor a vörösrézüstöt szállították be, szám szerint negyvenöt méterházát.

A jó Isten gondoskodott az alvállalkozókról. Időközben eső esett, azután jött egy fagy; befagyasztotta a vizet az üstökbe és természetesen a jeget is vörösréz helyett adták el.

A költségek között bizonyos

pezsngős vacsora-költségek is szerepelnek. Az 1915-iki mérlegből pl. már meg is állapítható, hogy 800.000 koronának nincs gazdája. Már az 1916-iki mérlegben körülbelül 5.000.000 koronát lehet konsztatálni aminek nincs gazdája,

Gyermekgyilkosság az illemhelyen.

— Az elvetemült anya büntette. —

A lelki elvetemültség borzalmas tanujelét adta tegnap egy szerb asszony, névszerint Novákov Milánna.

Az áldott állapotban levő asszony tegnap bement a vasúti állomásban levő nyilvános illemhelyre és ott feltűnően sokáig maradt benn. Az ott szolgálatot teljesítő asszonynak feltűnt, hogy a szerb asszony olyan sok ideig időzik a helyiségben, figyelni kezdett. Végre mikor az asszony távozott, bement a helyiségbe, ahol vérvonásokat talált. Rögtön figyelmessé tette a rendőrséget a távozó asszonyra, majd kikutatta a helyiséget, amelynek vízvezető csővében borzalmas le-

letre bukkant.

Egy újszülött csecsemő feküdt fejjel beszorulva a csőben, természetesen holtan. Kivenni nem lehetett, csak akkor, amikor az egész csövet leszerelték.

Az agyonnyomortott kis gyermekről azután megállapította a rendőrség, hogy a bűnös asszony ott szülte meg, de úgy látszik meg akart tőle szabadulni és erre azt az igazán lelketlen bűnös módot választotta, hogy az újszülött gyermeket fejjel lefelé, a levező csőbe dugta és addig ütötte, míg teljesen bele nem szorult a csőbe a bestiális tettéért természetesen súlyosan lakolni fog.

Öngyilkos szobaleány.

— Palicsba ugrott. —

Izgalmas látványban volt részük tegnap délután a palicsiaknak. Egy elkeseredett szobaleány úgy vélekedvén, hogy az élet mit sem ér, a forró időkhöz stilszerűen, de öngyilkossági szándékkal beugrott Palics tavába.

Az öngyilkosság azonban sehogyan sem akart sikerülni, mert a palicsi csendőrök észrevették és csónakbaülve segítségére mentek a fuldokló szerelmesnek.

A kis tragédia vége az lett, hogy a szerelmes szobacécit, névszerint Menyák Erzsébetet, aki mellesteg a Raichl palotában teljesít szobaleányi szolgálatot, amolyan csunronvizesen, mindenestre lehülve és kiábrándulva a tulvilági élet gyönyörűségeiből kihozták a partra s onnan pedig a kózkórházba szállították be. Zsebében egy levelet is találtak, mely természetesen szerelmes jellegű volt.

A vasúti árulopások megakadályozása.

A vasúti lopások megakadályozása ellen a kereskedelmi és iparkamarák ismételt felszólalása után a Máv. igazgatósága a következő rendelkezést tette:

Ugy az állomásokon álló kocsikban elhelyezett, mint az áruaktárakban és más kezelési helyeken tároló és fuvarozásra átvett áruk megfelelő őrzéséről katonai őrségek felállításával és csendőri különítmények szolgálatának igénybevételével kiterjedt mértékben fognak gondoskodni. A napilapokban közléteit hirdetéssel arra kéri a fuvarozató közönséget, hogy az árulopások megakadályozására irányuló törekvésekben tőle telhetőleg támogasson s hogy a tettesek vagy orgazdák kézrekerítésében eredményre vezető utbaigazítások adásával segédkezet nyujtsen.

Elhatározták, hogy mindenkit megfelelő pénzbeli jutalomban fognak részesíteni, aki a tettes kézrekerítésére, vagy a lopott áruk rejtékhelyére utbaigazítást ad és az utbaigazítás eredményre vezet. — Arra is felhívják a fuvarozó közönséget, hogy a teljes kocsirakományt képező vagy olyan darabárakkal rakott kocsikra, melyeknek szállítására külön kocsis igénybe, amennyiben a rendeltési állomás a magyar szent korona országainak területén, vagy Ausztriában fekszik, — tehát vám-

kezelést nem igényel, a feladók megfelelő függőlakatokat alkalmazzanak. Lakatok hiányában a kocsisajtókban levő ólomzár-fülcseken át húzandó és lapos fogóval többszörösen összecsavarandó 2,5-3 mm. átmérőjű lágyított vashuzal is használható.

Ezenkívül a kocsisajtók a felső és alsó futósínek kerekeire erősített vashuzalal is rögzíthetők. — Függőlakatok alkalmazása esetén a lakatok hozzáadását a feladó a fuvarlevélbe bejegyezni tartozik. A kulcsokat a feladás alkalmával be kell szolgáltatni és zárt borítékban a fuvarlevélhez tartós módon hozzá kell fűzni.

A kulcsok a küldeményt a rendeltési állomásig kísérik és ott ugy a kulcsok, mint a kocsira alkalmazott lakatok az átvevőnek kiadatnak. A függőlakatok alkalmazásával, vagy a kocsisajtóknak vashuzalal való elzárásával a kocsis erőszakos feltörése ugyan nem akadályozható meg teljesen, de kétségtelen, hogy az ilyen elzárás a kocsik tartalmának megdezsamlását megnehezíti.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

Megszurkált hadnagy.

A Zombori-utnak ismét megvan a közbiztonsági szencziója. Vasárnap egy rendőrt szurkált meg négy lógós katona, tegnap meg egy 16 os honvéhadnagyot ezuttal három mákvirág. A hadnagy névszerint Cselber Gyula, tegnap este f 19 óra tájban a külső zombori-uton sétált. Egyszerre három lógós támadt neki és többször megszúrták. A hadnagy természetesen közéjük lőtt, sőt egyiket el is talált, a többi meglógott.

Az esethez nem kell kommentár, ellenben nem ártana erős katonai csapatot nap-nap után körülfogni a híres városrészt és egy kis tisztogatást rendezni. A szemtelenség már kissé tulment a határon. Legközelebb a nőket is összeszurkálják, ha már egy felfegyverzett katonatisztba is bele mernek kötni.

Árdrágítók fekete könyve.

Nyilván fogják tartani az aruuzsorásokat.

Végre egy hatósági intézkedés mely minden becsületes embernek szive óhaja szerint való. A napokban a pesti államrendőrség rendőri büntető osztályának keretén belül nagyjelentőségű intézmény kezd meg működését, melynek célja, hogy a járványosan dühöngő aruuzsorát az elrettentés eszközével csökkentse.

Sándor László Bpest főkapitánya kezdeményezésére felállítják ugyan is az

Árdrágítók Központi Nyilvántartó Hivatalát.

melyben nyilvántartani és ellenőrizni fogják mindazokat az egyéneket, akik a háboru kezdete óta árdrágítás vagy ezzel vonatkozásban levő kihágás miatt büntetve voltak.

Az árdrágításért elítéltek

törzslapot

fognak kapni, melyet a jogerősen elítélt uzorásokról a kerületek árdrágítási referensai által készített lajstrom alapján állítanak ki.

Az árdrágítóknak ez a fekete könyve nyilvános lajstrom lesz, amelybe

mindenki betekinthez.

Az az egyén akinek neve a nyilvántartásban előfordul, iparendélyt nem kaphat, sőt akinek már korábban adtak engedélyt de időközben bele került a lajstromba, attól az igazolványt azonnal visszavonják.

A székesfővárosban még 1916-ban Boda Dezső akkori főkapitánytól kérte a jogerősen elítélt az 1865-1899 között született aruuzsorások névsorát, hogy azok hadi munkára legyenek behívhatók. Boda hetenkint el is küldte a kimutatásokat de ezek érthetetlen módon mindig eltűntek. Sándor László főkapitány most elhatározta, hogy az apomáinak véget vet s az árdrágítókat körlelhetetlenül ktszoigáttaja az említett célból a fővárosnak.

Kávéházakban kérje a

„Délvidék“-et.

NAPI HIREK

Kitüntetések. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a 3. osztályú katonai érdemkeresztet kapták: Kelemen István 6-os honvédszázados és az ellenség előtt elesett bezerédi Bezeredy Ákos 6-os honvéd főhadnagy.

Pukovics József 1 milliót jegyzett a 8 ik hadikölcsönre. Pukovics József nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő nemes példát nyújtott a hadikölcsönjegyzésnél. A 8 ik hadikölcsön céljaira 1 millió koronát jegyzett. A hatalmas összeg imponálóan nagy egy magánember részéről és igazi önzetlenné hazafiasságra vall és szép példa a gazdáknak.

Cukorkiosztás. A szabadkai közlelmzési hivatal részére cukor érkezett, amelyet ma árusított ki a kereskedőkkel, természetesen cukorjegyek ellenében. A befőzési cukrot szintén kiosztják ma utalványok ellenében. A befőzési cukorból 1 hónapra valót adnak ki.

Kiskereskedők mozgalma. A szabadkai kiskereskedők méltányos kérelemmel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez. Azt kérik, engedje meg a kereskedelmi miniszter, hogy a kereskedőknek a cukorárúsításnál biztosított 12 fillér helyett 22 fillérral adhas-sák magasabb árértékű cukrot, mert a 12 fillér fedezésére sem elegendő. A papírzsucskó kilója 46 fillérről 6 koronára emelkedett, a zókó rosszasága miatt 5 százalék porlás a fizyelembe veendő az is, hogy a zsákot is cukorként kell a kereskedőknek megfizetni s hogy a cukornak a hatósági raktárból az üzletbe való elszállítása is legalább 2 koronába kerül métermérszánkiat A hatóság a kérelmet valószínűleg pártolón fogja a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszteni.

Bronz érmes vitézek. A bronz vitézségi érmet kapták: Rapszky János 6-os honv. népfelkelő, Göttel Péter szakaszvezető, Ivanovics Lajos, Körösi Mihály, Nagy István népfelkelő huszárok a 4-es honv. husz. ezredben.

Bécsben leszállítják a kenyéradagot. A külföldi gabonának Bécsbe való szállításában pillanatnyilag bizonyos akadályok állottak be, amelyeknek következménye, hogy a jelenlegi lisztkészítés fontartása mellett ideiglenesen a kenyéradagot felére kell leszállítani. Más rendelkezésre álló élelmiszerek ideszállításáról a lehetőség szerint gondoskodás fog történni.

A gyermeknyaralattási akció Szabadkán. Az osztrák gyermekeket nyaralásra elfogadó családok jelentkezési határideje lejárt. Bácskában kb 4100 osztrák gyermek fog nyaralni. Ebből a számból a törvényhatósági joggal felruházott városokra 950 jut, Szabadkára 295, a pälcsi földmivesskola 30 gyermek nyaralattását vállalta magára, a Szabadkai Kereskedők Egyesülete 25-ét. Azon szülők, akik gyermekeiket nyaralás végett Abbázsiába hajtják küldeni, forduljanak a tisztii főorvosi hivatalhoz, vagy az állami gyermekmenhely igazgató főorvosához. Jelentkezési határidő jun. 29.

Uj óraszámítás Oroszországban. A kormány elrendelte, hogy Moszkvában és egész Oroszországban az órákat két órával előre igazítsák.

Lógós a vízben Izzalmas jelenet játszódtott le minap reggel a bajai Sugovicánál. A csendőrök kísérték egy lógós katonát. A megláncolt lógós valahogyan egérutat nyert és megugrott a csendőrök elé. A szökevény rohant a Sugovica felé, a csendőrök utána. A lógós belerohant a Sugovica vizébe és addig ment, amíg a víz nyakig nem ért. Itt megállt és várta, hogy mi fog történni. A csendőrök felhívták, hogy azonnal jöjjön ki, mert különben kénytelenek lesznek löni. A lógósnak erre megjött az esze és kievickélt a vízből. A partra érve a csendőrök vették gondozásba és bekísérték a parancsnoksághoz.

A városi zeneiskola záróhangverseny műsora. A városi zeneiskola által f. hó 20-án csütörtökön délután fél 6 órakor az iskola nagytermében a 86. gyalogezred „Szokoly Otthona” javára tartandó záróhangverseny műsora: 1. Beethoven: Rondo C dur. Zongorán előadja Nagy Ilonka. 2. Aria a „Büvös Vadász”ból. Éneklő Czittler Vilma. 3. Beriot: VII. Hegedűverseny I. tétel. Előadja Kramer Imre. 4. Schubert: Variációk B dur. Zongorán előadja Kohn Manci. 5. Hugó Wolf. Verborogenheit. Éneklő Lyubibratich Lily. 6. Vieuxtemps: Ballada és Polonaise. Hegedűn előadja Nagy Jancsi. 7. Mozart: Concert d moll. Zongorán előadja Csibey Margit; második zongorán kíséri Radó Imréné tanárnő. 8. Aria a „Zsidónő”ből. Éneklő Szegő Lily. Belépődíj 2 korona.

Keresztény Magyarország legyen keresztény magyaroké!

Tűz a VIII-ik körben. Tegnap délután a VIII-ik körbe riasztották ki tűzoltóinkat. Özv. Fehér Jánosné Sánc utca 471. sz. alatti házának udvarán kigyulladt egy kocsira való szalma és egy sertésöl. Ugy a szalma, mint az öl teljesen leégett.

Környei Béla dalostélya elmarad. Környei Béla ma értesítette a Korzó-Mozi vezetőségét, hogy a rekkenő melegre való tekintettel dalostélyét csütörtökön este nem tartja meg s őszre halasztja. Az előre váltott jegyeket a Korzó-Mozi pénztára visszaváltja.

Megszüntek a helyi táviratok. A hivatalos lap közli, hogy a táviratforgalom rohamos emelkedése miatt a kereskedelemügyi miniszter a helyi magántávirat-forgalmat teljesen megszüntette. Nemesak a helybe, de a szomszédos községbe szóló táviratokat sem veszik föl az esetben, ha a táviratot küldőnecel kellene továbbítani.

A volt orosz hadügyminiszter portas. Az orosz sajtótudósító iroda jelenti, hogy Szuchomlinov egykori hadügyminiszter, akit megkegyelmezés folytán szabadlábra helyeztek és aki valamikor milliomos volt, most minden vagyona nélkül portási állást tölt be egy bolsevik hivatalban. Előrehaladott kora miatt nem tudott más foglalkozást találni. A volt had-

ügyminiszter felesége egy pétervári mozinál van alkalmazva, ahol műsorcedulákat árusít.

A határszéli vármegyékbe szóló élelmiszeresomagok ellenőrzése. A kereskedelemügyi miniszter értesítette a postahivatalokat, hogy az Országos Közlelmzési Hivatal vezető miniszter utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a határszéli vármegyékbe szóló s csempészet gyanúja alatt álló postai csomagok kiadása vagy továbbítása kérdésében a csomag gyanus voltát közli felvevő postahivatalokat határozatukról táviratban értesítsék. A felvevő postahivatalok a továbbítandó gyanus küldeményekre és a hozzátartozó szállítólevélre a rendeltetési postahivatal figyelmeztetése céljából „Közigazgatási hatóság értesítendő” feliratu bárcit ragasztanak.

Virág Jenő. Sándor Steffi kabaréja. A fővárosi művészvilág két kitűnő tagja társulatával hétfőn és kedden nagyszerű műsorrall kabaré-estét rendez a Korzó-Moziban. Nagy Endre, Szőke Szakáll, Zerkovitz, Weiser pompás darabjai, tréfái kerülnek színre. Helyárak: 6, 4, 2 korona. Jegyek előre válthatók.

A svájci textilárak vámjá. Svájból nagymennyiségű textilárak, különösen pamut, szövet került behozatalra, de a behozatalt felette megnehezítik a vámhivatalok azzal, hogy a finomabb áruknál a vámnak aranyban való lefizetését követelik. Az OMKE, a Nyomó és Festőgyárosok, a Pamutárúkesztők és Kereskedők Országos Egyesületével együtt arra kérte a kereskedelemügyi és a pénzügyminisztert, hogy az amugy is nehéz svájci behozatalt ne nehezítsék meg a vámhivatalok azzal is, hogy a vámot aranyban követelik. — Az OMKE a kérelem indokolására felhozta azt, hogy ma teljesen lehetetlen aranyat szerezni, vagy csak nagyon magas felár lefizetése ellenében. Az importőrök természetesen igyekeznek az arany drága beszerzési árát a fogyasztókra áthárítani, aminek következtében az egyes cikkek ára feletie megrághul. A pénzügyminisztérium és a kereskedelemügyi miniszterum méltányolta az OMKE kérelmében felhozott indokokat és felhatalmazta a vámhivatalokat, hogy a legfinomabb pamutszövetek, lisztaselyem és félélszövetek, selyemből és fél-selyemben való kötszövet és kötött áruk, valamint rubázatok, fehérneműk, pipereárak vámjának való-ságos aranyban való fizetése helyett a svájci frankérték egyéb fizetési eszközeit is elfogadják, még

pedig 10 frank = 952 árfolyamon.

A hadikölcsön aláírási ára. Az 5 és fél százalékkal kamatozó járadékkölcsön-kötvény kibocsátási ára voltaképen 92 K 50 f-rel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak 1918. szeptember 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918. augusztus 31-ig járó kamatok az aláírási árba be vannak számítva, a kötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva: 1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke be fizettetik: a) az 1918. évi június hó 12-től június 27-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 50 f; b) az 1918. évi június 27-ét követő időben 1918. évi július 11-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 70 f; 2. ha pedig a kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe az aláírási határidő egész tartamára szörolag 92 K 50 f.

„Sajtókérdés — életkérdés” címmel gyönyörűen megirt füzet jelent meg a napokban P. Matoska J. Tibor tollából. A füzet lelkesséssel tárgyalja a sajtókérdés nagy társadalmi jelentőségét a következő címek alatt: A sajtó hatalmi jelentősége. Szellemi méreg. Az ifjuság és a sajtó. Irodalmi méregkeverők. Munkaprogramm. Még egy gondolat. Függelék. Mindenik rész egy befejezett egységes szónoki mű. A füzet ára 1 korona, kapható Kolozsvárott, a szentferenczi kolostorban.

Biztos gyógyszer. A kórházban hosszabb gyógykezelés alatt állott valami belső baj miatt egy vidéki parasztasszony.

Természetesen naponta háromszor is mérték a lázát, minden betegség legbiztosabb tünetét.

Ez az asszony pár hónap után ismét a kórházba került, hogy fejről valami daganatot távolíttasson el.

Operáció előtt odaszól az előkészítést végző apácának:

„Kedves nővér, aztán megin a hónap alá tegyék ám azt a kis üveget, mert a többi mind hiábavalóság, éreztem én, hogy a multkor is az szitta ki belőlem a betegséget.”

Dr. Bihari Lujza fogorvos rendelését Főter, Popovits házban, (Kazinczy-u. sarok) ismét megkezdte.

Szerkesztő: **BERKES MÁRK.**

Nyomatott a Haditársadalmi, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségi könyvnyomdási Szabadkán. Szabadság, 1918. június 20.

LIFKA-MOZI

19 és 20 an Szerda-estüörtök

Psylander

gyönyörű szerepe, ragyogó újdonsága

A herceg szerelme

Dramai színjáték 3 felvonásban. Kezdeté 1/2, 6 és 1/2, 9 órakor.

KORZÓ-MOZI

műsora.

Kedd — szerda

Szenzációs sláger Szenzációs sláger

Hedda Vernon legbájosabb szerepe, remek filmje,

-A fürdőben-

nagyszerű vigjáték 4 felv. és kőszhaja utoljára a 6-os honvédek katonapajzsa gyönyörű filmje, a bevétel a honvédek öze-gyei ex árának jut.

Előadások: d. u. 8, este 1/2 9 kor, vasár, és ünneppnap 1/3 8, 4, 6, 1/2 9

Mozgó-fényképszínház.

Korzó mozi műsora:

Hétfő—kedd—szerda: **Vigjátékesték!** Attrakció-ujdonságok, és a nagy érdeklődésre való tekintettel: a 6-os honvédek palicsi katonanapja filmen. A legbájosabb aktualitás. Bácska háborus emléke az özvegyek és árvaik javára Gigányzene.

Csütörtök, csak egy nap: Csontos Gyula, Gyárfás Dezső, Haraszi Hermin, Lenkeffy Lea, felléptével, a legszebb Phönix film: **A senki fia.** Bohó szerelmi játék 4 felvonás, és: **A falusi élet örömei.** Vigjáték.

Meghívó

a szabadkai Szt. Antal Nyomda Irodalmi vállalat mint szövetségi rendezési közgyűlésére, melyet július hó 7-én este 6 órakor a Szent Antal-nyomda helyiségében tart.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés
2. Felügyelőbizottsági jelentés.
3. Évi mérleg előterjesztése.
4. Pótlások megadása új igazgatósági tagok választására.
5. Esetleges indítványok, A 13. Alap z. VII. 25. § szerint: „Azon szövetségi tagok, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, tartoznak részjegyeket legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében az igazgatóság által kijelölt helyen letenni”. A részjegyek a Szent Antal Nyomda igazgatóságánál teendők le: Szabadka IV. Rákóczi u. 20. a Szabadkán, 1918. okt. 12.

Mérleg számla 1917. dec. 31-én.

VAGYON. Kézpénzkészlet 4088.29 K. Nyomdai berendezések 20.000 K. Papirkészlet 14.000 K. Fesztékek és anyagok: 3500 K. Nyomatv. blanketták és irodalmi nyomtatványok 2.500 K. Követelések: Folyószámlán 3.700 K. Nyomatványokért 10.000 K. „Nase” előfizetői 100 K. Bácskai Napló 150 K. „Nase” hirdetői 150 K. „Bácskai Napló” 500 K. Összesen: 58.603.26 K.

TEHER. Üzletrészek 37.500 Hitelzók 18.802.26 K. Istatékek: Igazgató tiszteletdíja 600 K. Nase „szerk.” 1.000 K. Üzletvezető részesedése 631 K. Egyenleg mint nyereség 70 K. Összesen: 58.603.26 K.

Az üzleti nyereség az 1917 évben tehát 3.482.11 K. Melyből fedezetett az előző évek vesztesége 3.412.11 K. Rendelkezésre álló nyereség 70 K.

Igazgatóság.

**Ásvány-,kenő-,
hengerolaj,
gépszijpuhító
zsír,
szijviaszk.
KAPHATÓ**
Kertésznél, miklós-utca
40. sz. Telefon 635. sz.

„Ferravin”

vasas chinabor.

Erősítő szer gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak
Étvágyat gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Számalan orvosi ajánlás.

Szabadkán Kapható. Decsy Jenő úr gyógyszeráránál. Jelenlegi ára fél literes palackonként 10 K. — A „Ferravin” névre tessék ügyelni.



Palicson 3 butorozott szoba

Kiadó

a parkban. Cim a KIADÓBAN



Harisnyáit

javíttassa „Róza” varrott fejjel. Fárónként 2-40 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjel és javítást elfogadjuk. Gyűjtőhely Pázmány-utca 34. sz.



Dugókat

ujakat és használtakat legmagasabb árban vesznek. Pezsgődugóért 1 K. 10 fillért fizetnek.

GUTH BUDAPEST.
Gróf Zichy-Jenő u. 36



A világlámpa-rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40,
60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Ujság árusító

emberek,
asszonyok,

lányok,

fiúk

havi fizetéssel,

vagy magas %-al

azonnal felvételt.

nek a

DÉLVIDÉK

kiadóhivatalában.

**Munkáslányok —
magas fizetéssel
felvétetnek**
a Johanna szikvizgyárban.

Borsepró

20—25. hltényi eladó Szobonya Bertalannál Horgosi-királyhalmán

Uj és használt

VASHORDÓKAT

vesz bármilyen
mennyiségben

Mayrovits Imre

Budapest. VI. Aradi-u. 60.

**Veszek 5—7
hektós boros-
hordókat.**

Tumbász Ferenc
kereskedő

Papirspárga

kilogrammonként
10 korona.

**Klein Géza cégnél
Szabadka.**

Bercsényi-u. 5.

Gazdák figyelmébe!

Aki kapálásra, aratásra, munkást akar, forduljon bizalommal:

Balogi Jánosné
munkásközvetítő vállalatához.
Topolya, (Bács megye.)
Mátyás király ú. 1269 szám.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kilóra. Amig raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként.

Családi és tábori levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-15l. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószér- és papirkereskedése
Szabadka, Rudios-utca.
Telefon 604 sz.

MEMETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:58
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	8:14*
	5:28
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:21
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	9:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:57
Cservendka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:35
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6 tól reggel 6-ig

Agilis helyi

ügynököt

keresünk, ponyva, emballage valamint z-ák, szőlő és kékvető, továbbá mindennemű papirspárgák eladásához.

Faludi és Elek

Budapest, V. Nagykorona-u. 22.

Nappali szolgálatra szóló takarítás, házas szolid nők havi 150 kor. fizetéssel a **Nemzeti nagy szállodához** felvétetnek.

Elsőrendű Gyertyamosi salétommentes

tégla

azonnal kapható

Bánó és Bröder
cégnél Szabadka

Viszketektségét, sőt, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett

**„Skaboform
Kenőcs”**

Ninos szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Flesch-féleit kérjünk. Probatégely 3 korona, nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógyszeráránál I. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk